

Original Contribution

**ПРЕДСТАВЯНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ
СРЕД ПОЛЗВАТЕЛИТЕ ПО ПРОЕКТ ЗА МОБИЛНОСТ:
“ТРАНСГРАНИЧЕН МОСТ ЗА ПРОФЕСИОНАЛЕН И КУЛТУРЕН
ОБМЕН” СЛЕД УЧАСТИЕТО ИМ В КУРС НА ТЕМА “КУЛТУРА И
БИТ НА ТУРЦИЯ И ОДРИН”**

Моника Петрова*

ПГ по ПСТТ „Н. Й. Вапцаров”, Ямбол

ABSTRACT

In the paper has been presented the results of investigation among pupils from Professional School in Elevating, Construction and Transportation Techniques “N. I. Vaptsarov”, Yambol – users of LDV project for mobility “Cross-border Bridge for professional and cultural exchange”, program “Lifelong Learning” after their participation in the training in “Culture on Turkey and Edirne and customs of the Turkish peoples”.

Key Words: *investigation, culture, Turkey, PS ECTT, Yambol, LDV*

УВОД

Европейските проекти са мощно средство за разгръщане възможностите на формалното образование в контекста на Меморандума за непрекъснато образование на европейската комисия по образованието от 2000 г. и последващите го документи. Чрез тях се реализират идеи, за които в делегираните бюджети на училищата не биха могли да бъдат отделени средства. Съществуват разнообразни програми, които дават възможност за разработване и реализиране на прооекти. Една такава е интегрираната програма “Учене през целия живот”. Тя е създадена с “решение № 1720/2006/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15.11.2006 г.” [1] Стартира на 01.01.2007 г. и ще продължи до 31.12.2013 г. Разделена е на четири подпрограми – „Коменски”, „Еразъм”, „Леонардо да Винчи” и „Грюндвиг”. Програма „Леонардо да Винчи” е секторна програма за професионално образование и обучение.

Професионална гимназия по подемна, строителна и транспортна техника “Н. Вапцаров”, гр. Ямбол изпълнява проект по дейност “Мобилност” на тази програма под заглавие: “Трансграничен мост за професионален и културен обмен” по покана от 2008 селекционна година. [2] Разработката е финансирана от Европейската комисия чрез Националната агенция Център за развитие на човешките ресурси и е на стойност 34 454 евро. [4] Общата му продължителност е 18 месеца, като дейностите по него започват от 01.06.2008 г. и ще приключат на 30.11.2009 г. Той се реализира в партньорство с 6 организации от гр. Одрин, Република Турция - Професионален учебен център, в качеството му на посредник и следните 5 организации домакини: Тузджулар Отомотив Санай ве Тиджарет А. Ш., Йозаканджъ Отомотив Тиджарет А. Ш., Мерджан Сатъш ве Сервис Хизметлери Тидж. ООД. Шти., Алгурлар Акарийакът Отомотив Туризм Иншаат ве Сан Тидж. ООД. Шти. и Ото Клиник Хюндай Йеткили Сервиси, които имат автосервиси за ремонт, съответно на автомобили Форд, Фиат, Фолксваген и Хюндай.

Ползватели по проекта са 20 гимназисти на възраст 16-18 години,

* **Correspondence to:** *Моника Манолова Петрова, ПГ по ПСТТ „Н. Й. Вапцаров”, Ямбол, GSM:0892229124, e-mail: m_o_n_i_k_a@abv.bg*

преминаващи начално професионално обучение в професионална област „Моторни превозни средства, кораби и летателни апарати” и обучаващи се в една от професиите: с код 5250102 „Техник по транспортна техника” или с код 5250202 „Монтьор на транспортна техника”. Учениците са представители на различни етноси – 35% от български етнос, 55% от турски етнос и 10% от ромски етнос. Проектът ще удовлетвори нуждата им от придобиване на професионална компетентност в областта на компютърната диагностика и ремонта на МПС. За целта ползвателите ще реализират мобилност през периода 30.06.2009 г. - 25.07.2009 г. в гр. Одрин. Проектът е насочен и към усъвършенстване личните способности на участниците за толерантно общуване в мултиетническа среда, както и към задоволяване нуждите им от опознаване на чужди култури, бит и нрави.

Предварителната подготовка на ползвателите за престоя им в чужбина, съгласно изискванията, заложи в формуляра за кандидатстване се дели на 3 вида: “педагогическа, културна и езикова”. [3]

Културната подготовка по проекта е осъществена чрез провеждане с учениците на 20-часов лекционен курс на тема: “Култура и бит на Турция и Одрин”, завършил с издаването на сертификат за участие. Лектор по време на занятията е Станка Русева-Димитрова – учител в ПГ по ПСТТ по БЕЛ, със специализация, включваща културология и езикови политики на балканските езици. След провеждането му е извършено анонимно анкетно проучване сред всички участници в дейността. Анонимността гарантира надеждност и обективност на отговорите.

СЪЩИНСКА ЧАСТ

Целта на извършеното анкетно проучване е разкриване мотивацията на учениците за участие в проекта, удовлетвореност от обучението в курса на тема: “Култура и бит на Турция и Одрин”, силни и слаби страни в организацията на проектните дейности. При създаването на анкетна карта е използван нестандартен подход, като отговорите, които респондентите могат да подберат, са описани чрез емотикони. Изборът на този подход се основава върху наблюденията ми като дългогодишен учител по информационни технологии, които сочат, че съвременните млади хора предпочитат да се изразяват и

да описват света около себе си чрез средствата на технологиите. По време на анкетирането, за избягване риска от погрешно тълкуване на емотиконите, всеки въпрос е изчетен поотделно от анкетноора (авторът на разработката) и респондентите се запознават със значението на използваните към въпросите символи.

Анализът на резултатите от изследването се извършва на база математическа обработка на получените данни.

Постигането на една от проектните цели: “Обогатяване познанията на учениците за културата и бита на държава кандидат-членка на ЕС” зависи от качествено изпълнение на заложените по проекта мероприятия – предварителна културна подготовка и посещения на културни и исторически забележителности в Одрин. За управленския екип е важно проследяването на отношението на учениците към приключилото обучение за културата и бит на Турция и Одрин. То може да се установи чрез анализ на резултатите от проведеното анкетно проучване.

Данните от изследването на първи въпрос: „Оценете емоционалното си състояние в края на обучението Ви за културата и бита на Турция и Одрин”, сочат:

1. Обучението е предизвикало положителни емоции у 65% от учениците и те се чувстват радостни и щастливи;
2. Един от обучаемите е останал „хипнотизиран” от наученото;
3. У други 20% лекционният курс е провокирал желание за по-нататъшно обогатяване на познанията за турския бит и култура;
4. 10% са се почувствали претоварени.

Извод: 90% от респондентите са в добро разположение на духа в края на курса. Останалите 10% (двама ученика) усещат преумора. Вероятно това се дължи на провеждането на курса в следобедните часове след редовните учебни занятия.

Високата степен на полезност, с която респондентите оценят курса има следните измерения:

1. 20% считат курса за изключително полезен и изразяват своето пълно одобрение към него;
2. 40% от анкетираните аплодират проведеното обучение;
3. други 40% изразяват одобрението си с готовност да участват веднага в

мобилността. Предвид факта, че 55% от ползвателите са от турска малцинствена група вероятно голяма част от тях се чувстват подготвени за мобилността и преди обучението по турски език. Изследване, което ще бъде проведено след езиковото обучение, ще покаже доколко ползвателите го оценят като полезно.

Извод: Респондентите одобряват проведеното обучение и са удовлетворени от него.

Помолени да определят един от методите на обучение, използвани по време на курса, който им е направил най-силно впечатление, анкетираните разпределят методите в следното процентно съотношение:

1. Най-силно учениците са били впечатлени от видения снимков материал – този отговор са посочили 55% от респондентите;

2. 40% изразяват силното си впечатление от използването на информационните технологии по време на обучението;

3. Също толкова – 40% споделят, че най-голямо влияние върху обучението са изиграли личностните и професионални качества на лектора - неговият стил и чар;

4. Използването на слуховия анализатор по време на курса е допаднало на 15% от обучаемите;

5. Двама от тях (10%) са счели за нужно да отбележат, че са си водили записки;

6. А един ученик (5%) е обърнал внимание на полезността на прочетената по време на курса информация по темата.

Забележка: Сумата от процентите е по-голяма от 100%, тъй като респондентите са посочвали повече от един отговор, въпреки указанията да посочат един метод.

Извод: По време на курса за културата и бита на Турция и Одрин са били използвани разнообразни методи на обучение, което се е отразило благоприятно на процеса на обучение.

От отговорите на следващия въпрос: „Изберете символите, които според Вас най-точно описват Република Турция” можем да съдим за степента на уместност на използваните методи за обучение.

Данните, налични във формата за обратна връзка разкриват следното:

1. 80% са оценили ролята на Кемал Ататюрк за съвременния облик на Турция;

2. 65% разпознават турското знаме като символ на държавата;

3. 50% свързват южната ни съседка с джамиите;

4. равни проценти – 40% си поделят коранът и турският полумесец;

5. 55% са обърнали внимание на лалето, като символ на Турция;

6. Сравнително малко участници в анкетата са били впечатлени от традиционното облекло (в исторически план) в мюсюлманската държава: 25% - от фереджетата, носени от жените и 15% от чалмите, атрибут за мъжката част от населението на Турция.

Извод: Обучението е обхванало всички важни елементи по темата. Учениците са схванали същността на материала. Можем да считаме, че прилаганите методи на обучение са успешни и е добре да бъдат използвани за бъдеще.

Възниква въпросът – доколко ползвателите се чувстват подготвени за приобщаване към турския бит и култура. От отговора може да се съди доколко учениците се чувстват готови за адаптация към непознатата обстановка, в която им предстои да живеят в гр. Одрин и каква е нагласата им да градят толерантни отношения по време на мобилността.

Анализът на данните извежда следните изводи:

1. Напълно подготвени се чувстват 80% от анкетираните лица, като 60% от тях изразяват призив към останалите участници за скорошно отпътуване, а 30% смятат, че ще се приобщат напълно към средата и в този смисъл ще бъдат победители. Сборът от процентите надхвърля 80%, понеже някои от учениците са избирали повече от един отговор.

2. 20% от анкетираните изразяват мнение, че имат нужда да повишат професионалната си подготовка преди практическото обучение, което им предстои и ще положат усилия в тази насока.

Насочени да ръзсъждават по въпроса: как ще продължат подготовката си за мобилността в Република Турция респондентите споделят, че:

1. Ще обърнат внимание на професионалната си практическа подготовка (65% от анкетираните);

2. Ще потърсят информация за всичко, което ги интересува в интернет – 15%;

3. Други 15% разкриват, че ще се отдадат на заслужена почивка преди участието си в мобилността;

4. Един ползвател (5%) ще гледа научно-популярни или документални предавания по телевизията.

Извод: Голяма част от учениците - 85% са с отговорно отношение към предстоящите проектни инициативи. Останалите демонстрират високо самочувствие, като се считат за напълно подготвени. Възможно е, също така, избраният от тях отговор – да се отдадат на почивка, да се дължи на недостатъчно осъзнатите роли и отговорности, които имат в проекта. В тази връзка може да се очакват разминавания между представите им за протичането на мобилността и реалността.

От съществено значение за изследването е да се разкрие мотивацията на ползвателите за участието им в практическото обучение по проекта.

1. 80% залагат надежди, че практическото обучение ще бъде полезно за повишаване на професионалните им умения при ремонта на моторните превозни средства и това ги мотивира за участие;

2. 35% са мотивирани от възможността да диагностицират моторните превозни средства чрез компютърна апаратура;

3. 30% признават, че ще участват в обучението, за да получат удостоверенията и сертификатите, предвидени в проекта.

Извод: Налице е висока мотивация за участие в мобилността, което е предпоставка за по-качествено изпълнение на проектните дейности и за достигане на проектните цели.

Практиката на учениците в реалната работна среда на турски автосервиси ще продължи 4 седмици. Това е сравнително дълъг период, в който учениците ще бъдат откъснати от семейната си среда и ще се обучават чрез нетрадиционни за тях методи. Ето защо усещането за екипност, за взаимно разбирателство и сигурност в групата е важна предпоставка за психологическия комфорт на ползвателите. Това налага изследване нагласата на учениците да възприемат себе си и останалите участници в проекта като един екип.

Резултатите са следните:

1. 50% категорично смятат, че вече са един отбор;

2. други 25% обявяват групата за „клас №1 на 2008 г.“;

3. 20% заявяват, че чрез проекта са намерили приятели, на които ще останат верни завинаги;

4. Само 1 респондент – 5% изразява известна подозрителност към съучениците си, по отношение спазването на екипния принцип при нужда.

Извод: Можем да считаме, че проведените до момента дейности, подготвящи мобилността, са помогнали за сплотяването на участниците и за изграждането им като екип. Подобно усещане за единност ще бъде от полза на ползвателите по време на мобилността.

Търсеното мнение на учениците относно използвания подход на екипа за управление на проекта при организиране на проектните дейности до момента се изразява в следното:

1. 60% от участниците аплодират екипа за използвания от него подход при организацията на мероприятията;

2. 30% изразяват своето пълно одобрение на работата на екипа за управление на проекта и пожелават успехи;

3. 10% се чувстват комфортно при така създадената организация на работа по проекта.

Извод: Ползвателите оценят подобаващо усилията на екипа в тази насока. Използваният подход при организацията на проектните дейности е правилен и е добре да се използва в бъдеще.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъщественото анкетиране ни дава основание да отбележим, че мотивацията на учениците за участие в проекта като цяло е на високо ниво, те са удовлетворени от получените знания за културата и бита на Турция и Одрин и очакват с желание практиката си в реална среда. Голяма част от тях ще положат допълнителни усилия, за да се чувстват напълно подготвени за предстоящата мобилност.

Ползвателите одобряват работата на екипа по организация на дейностите и не са констатирани слаби страни в използвания от него подход.

Можем да считаме, че проведеното обучение е подпомогнало обогатяването на учениковите знания за културата и бита на държава -кандидат членка на ЕС и е предпоставка за изпълнение на проектните цели.

ЛИТЕРАТУРА

1. Официален вестник на ЕС, Брюксел, 24.11.2006.
2. <<http://hrdc.bg/plugins/content/content.php?content.42>>(март, 2009).
3. <<http://hrdc.bg/plugins/content/content.php?content.43>>(март, 2009).
4. <<http://hrdc.bg/plugins/content/content.php?content.49>>(март, 2009).